

Tensión turca

Description

Turquía semella hoxe un firme aliado occidental en materia enerxética e militar, así como na consecución dunha interesante alternativa plasmada no islamismo moderado. Pero a tensión entre a identidade e o camiño a seguir por Turquía no futuro segue a navegar por augas turbulentas e perigosas. (Foto: O primeiro ministro Recep Tayip Erdogan posa xunto a un cadro do fundador da República, Mustafá Kemal Atatürk).

Corren augas turbulentas en Ankara. O recente asasinato dun xuíz laico, presuntamente atribuído a un militante islamita, provocou unha forte e inédita reacción pública da elite militar turca, cun chamamento á poboación a defender os valores seculares e republicanos do Estado fundado por Kemal Atatürk en 1923.

Anteriormente, o alcalde islamita dunha poboación no interior da Anatolia foi condenado por *insultar* a Atatürk. Ao tempo a Asemblea Nacional turca prohibía a utilización do velo nas deputadas do AKP, argumentando que esta institución defendía os valores seculares.

Esta semana, o choque entre dous avións F-16 turco e grego nas augas mediterráneas próximas á illa de Kharpatos, ameazou con rebordar o seu caudal incendiario nas delicadas relacións entre Ankara e Atenas, debido a que existen reclamacións marítimas entre Turquía e Grecia en torno ao mar Exeo. A pesares disto, semella pouco probable o inicio dunha crise bilateral greco-turca.

Estes casos apuntan cara un escenario de irritación e confrontación directa entre o goberno islamita do AKP, do primeiro ministro Recep Tayip Erdogan, e a elite militar e civil turca, autoconsiderada como *defensora dos valores republicanos e laicos*. Este escenario provocou unha caída da bolsa de valores turca e da moeda nacional, revivindo os temores dunha renovación da crise económica e financeira do 2001.

Gran parte destas tensións turcas teñen que ver co desenvolvemento das relacións de admisión á Unión Europea. Existe un ambiente de pesimismo tanto en Ankara como en Bruxelas diante do estado destas negociacións, que comezaron formalmente en outubro pasado. O goberno turco acusa a Austria e a Francia de obstaculizar as demandas turcas mentres nas institucións da UE se observa con preocupación a demora do programa de reformas, a situación dos dereitos humanos e o avance do islamismo político en Turquía.

Factores históricos tamén conflúen na actual relación Turquía-UE. Para evitar roces co goberno turco, principalmente coa finalidade de salvagardar acordos comerciais e militares bilaterais, a semana pasada a Asemblea Nacional Francesa rexeitou un pedido realizado por parlamentarios franceses e polo lobby armenio nese país, para recoñecer oficialmente o *“xenocidio armenio”* acontecido entre 1915 e 1923. Dende Ankara ameazaron con boicotear os acordos comerciais coa República francesa, nunha situación similar á de abril de 2001, cando o Parlamento francés votou a favor do recoñecemento deste xenocidio.

Para o ministro de Defensa turco, Hilmi Ozkoz, o primeiro ministro Erdogan e o AKP están tensando a corda entre os sectores laicos e os islamitas na sociedade turca, ameazando o legado instituído por Atatürk, e de propiciar gran parte da paralización nas relacións con Bruxelas. A este problema se engade a renovación do activismo kurdo na zoa do sueste do país, principalmente cara Diyarbakir. O funeral de catro milicianos do PKK, Partido dos Traballadores do Kurdistan, provocou un enfrontamento entre simpatizantes kurdos e autoridades policiais, con varias detencións. As ONGs acusaron ás autoridades turcas de practicar a tortura con kurdos menores de idade. Tamén se observa a revitalización do movemento terrorista islamita Hizbullah, antes tolerado polas autoridades porque a súa loita se limitaba ao combate contra os separatistas kurdos.

Se considera que a elite militar espera fomentar un sentimento anti-AKP, baseado na ameaza á integridade do Estado turco, coa finalidade de provocar un adiamento das eleccións lexislativas e a chegada dun partido laico ao poder. O problema é que Erdogan aínda posúe óptimos niveis de popularidade. Do mesmo xeito, a opción islamita, a traveso de cofradías e organizacións caritativas, avanza como alternativa a un Estado que amosa sinais de ineficiencia.

Un agudo observador occidental de Turquía, o xornalista norteamericano Stephen Kinzer, analizou que Turquía podería constituír *“un gran éxito”* como país no século XXI ou ben *“un dos seus máis apreciábeis fracasos”*. Turquía semella hoxe un firme aliado occidental en materia enerxética e militar, así como na consecución dunha interesante alternativa plasmada no islamismo moderado. Pero a tensión entre a identidade e o camiño a seguir de Turquía segue a balancear ao país por augas turbulentas e perigosas, expandindo co seu impacto unha rexión xeopolíticamente delicada.

Acceso ao artigo orixinal no repositorio web 1998-2012

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

Europa ARQUIVO

IDIOMA

Galego

Date Created

Maio 26, 2006

Meta Fields

Autoria : 3713

Datapublicacion : 2006-05-26 00:00:00